

ผู้ชุมนุม “ยึดครองวอลล์สตรีท” โกรธเคืองเรื่องอะไร?

สฤณี อาชวานันทกุล

คอลัมน์ Info * Graphic * Fun ตอนที่ 2

เผยแพร่ครั้งแรกบนเว็บไซต์ ไทยพับลิก้า www.thaipublica.org

20 ตุลาคม 2011

งานนี้เผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons แบบ Attribution Non-commercial Share Alike (by-nc-sa) โดยผู้สร้างอนุญาตให้ทำซ้ำ แจกจ่าย แสดง และสร้างงานดัดแปลงจากส่วนใดส่วนหนึ่งของงานนี้ได้โดยเสรี แต่เฉพาะในกรณีที่ให้เครดิตผู้สร้าง ไม่นำไปใช้ในทางการค้า และเผยแพร่งานดัดแปลงภายใต้สัญญาอนุญาตแบบเดียวกันนี้เท่านั้น

การประท้วงภาคการเงิน
อเมริกัน ภายใต้ชื่อ
“**Occupy Wall
Street**” เริ่มวันที่ 17
กันยายน 2554 ภายใต้
การนำของ **ADBUSTERS**
MEDIA FOUNDATION
กลุ่ม “กวนวัฒนธรรม”
(culture jamming)
สนับสนุนโดย
Anonymous
กลุ่มแฮคเกอร์ชื่อดัง

จากจุดเริ่มต้น การชุมนุมยึดเชื้อและขยายวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ ในวันที่ 15 ตุลาคม 2011 "วันเปลี่ยนแปลงแห่งโลก" มีการชุมนุมประท้วงในเมือง 951 แห่ง 82 ประเทศทั่วโลก...

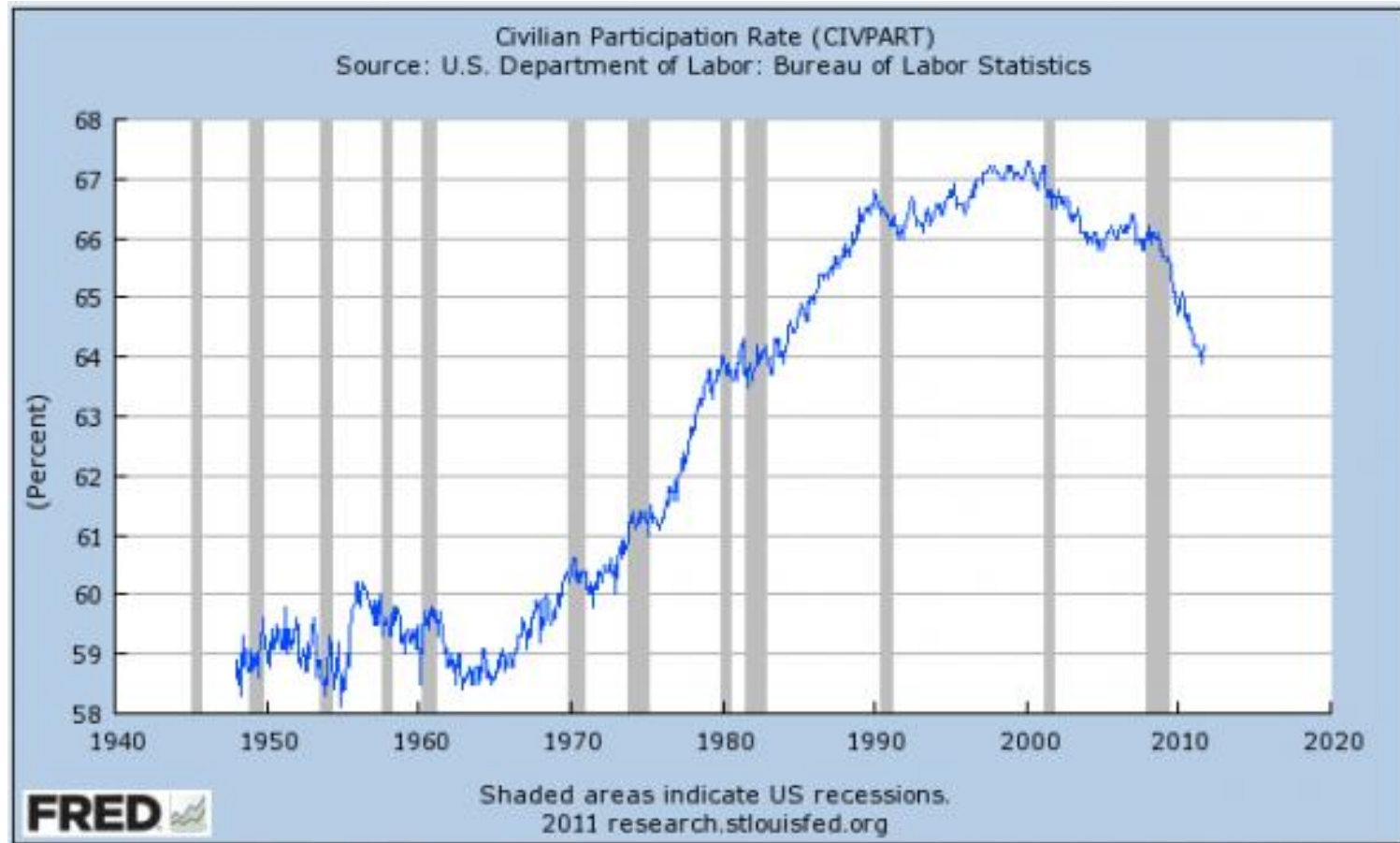
ที่มา: <http://occupywallst.org/>

...พวกเขาโกรธเรื่องอะไร? สไลด์ ของ Business Insider สรุปได้ดี ผู้เขียนจึงแปลและเรียบเรียงมาแล้ว —

เริ่มจากเรื่องที่เราเห็นชัด: สามปีหลังวิกฤตการเงินปี 2008 อัตราการว่างงานในอเมริกายังอยู่ในระดับสูงสุดหลังเศรษฐกิจถดถอยรุนแรงในทศวรรษ 1930 ไม่นับช่วงสั้นๆ ต้นทศวรรษ 1980

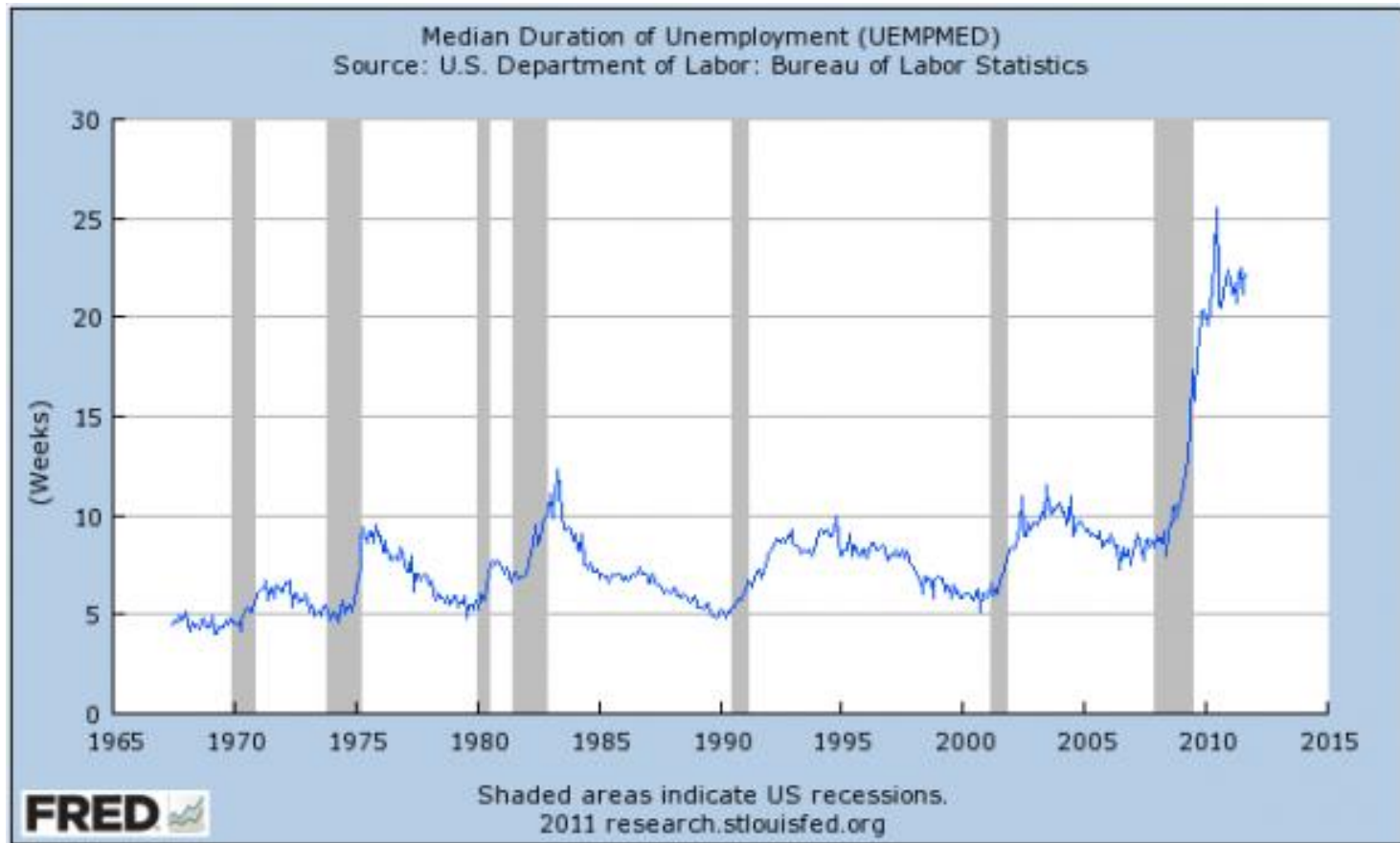
ในเมืองงานหายาก ผู้ใหญ่จำนวนมากจึงเลิกหา
ส่งผลให้ “อัตราการมีส่วนร่วมในระบบแรงงาน”
(participation ratio) ลดลงอย่างฮวบฮาบ

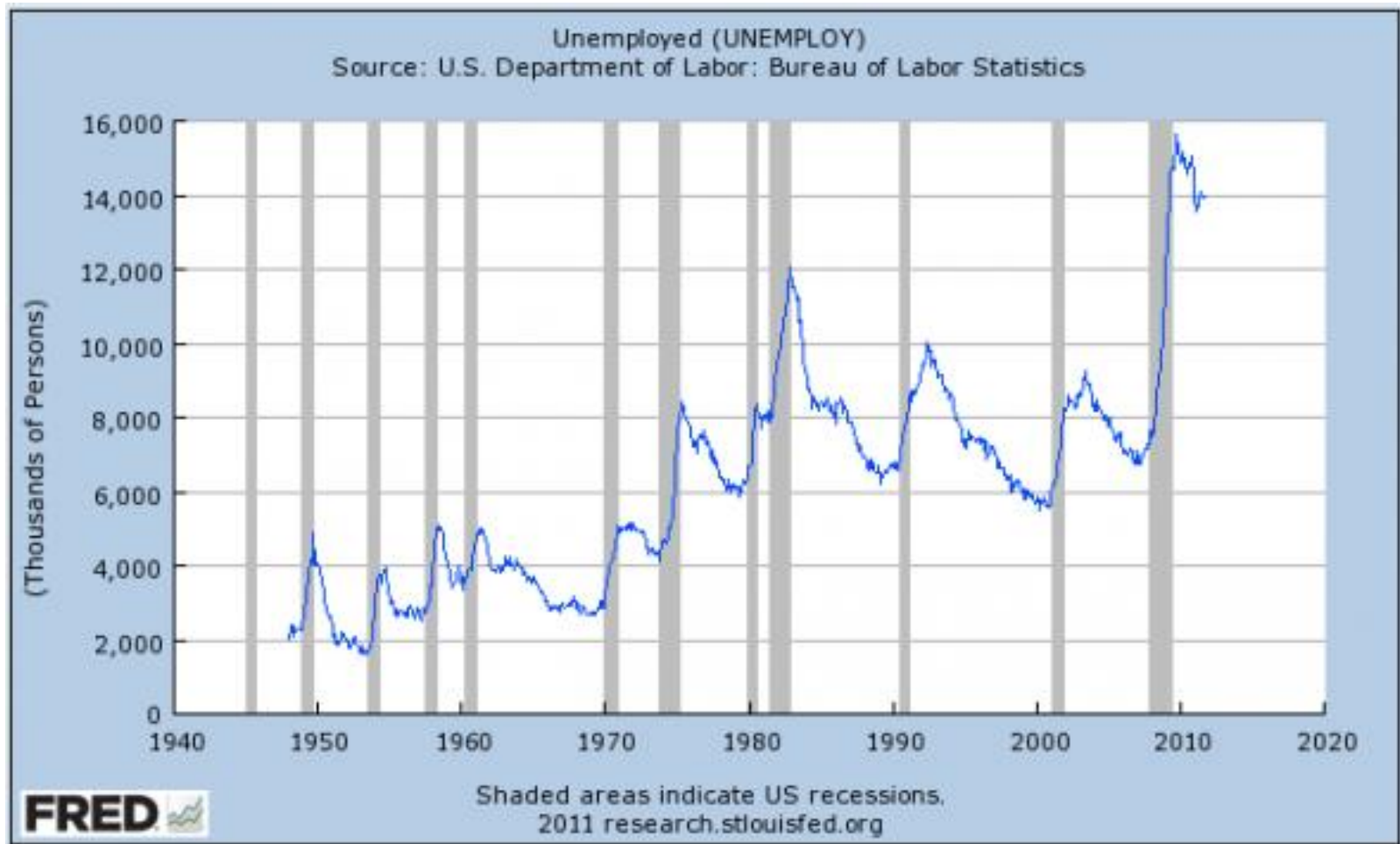
อีกทั้งลักษณะของการว่างงานทุกวันนี้ก็ไม่ใช่ว่างงานอย่างกะทันหัน: สัดส่วนผู้ว่างงานที่ไม่ทำงานมานานกว่า 6 เดือน สูงเป็นประวัติการณ์

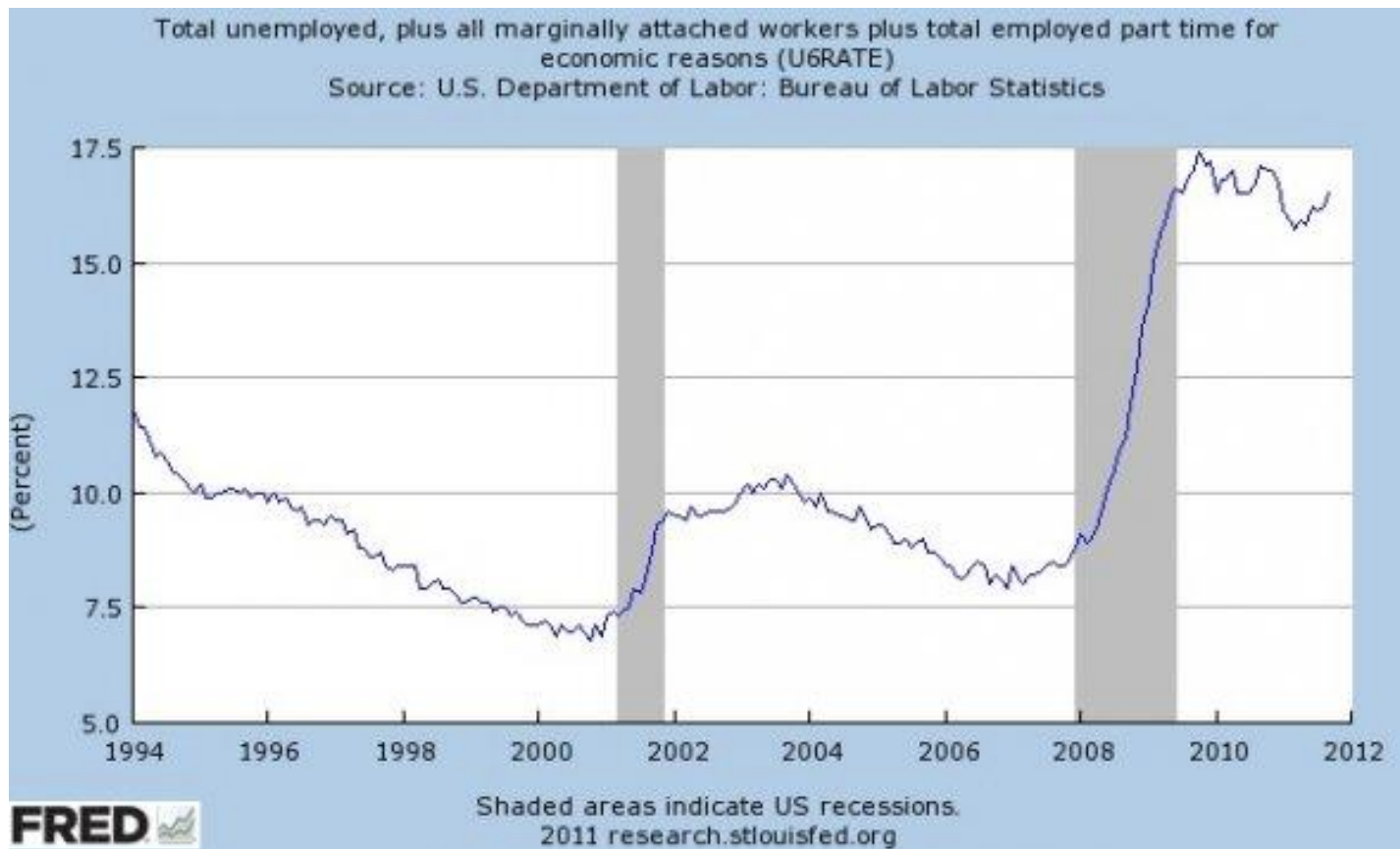
ไม่ได้มีแต่คนงานก่อสร้างเท่านั้นที่หางานไม่ได้
จำนวนสัปดาห์ที่มีคนว่างงานมากที่สุดก็สูงเป็น
ประวัติการณ์ คือสูงกว่า 20 สัปดาห์ (5 เดือน)
สะท้อนว่าชนชั้นกลางก็ลำบากมาก

อัตราการว่างงาน 9% ที่พุ่งถึงนั้นเท่ากับคนอเมริกัน 14 ล้านคน - คนที่อยากทำงานแต่หางานไม่ได้

ตัวเลขที่กล่าวไปนั้นรวมเฉพาะคนที่เข้าข่าย
นิยามทางการของ "คนว่างงาน" ถ้าเรารวมคนที่
ทำงานพาร์ทไทม์แต่อยากทำงานประจำ และคน
ที่เลิกหางานมาพักใหญ่ อัตราว่างงานคือ 17%

พูดอีกอย่างคือ จำนวนชาวอเมริกันที่มึงงานทำอยู่ในระดับต่ำสุดนับจากต้นทศวรรษ 1980 เป็นต้นมา (และที่บูมก่อนหน้านั้นมาจากการที่สตรีเข้าสู่ระบบแรงงาน จากที่เคยเป็นแต่แม่บ้าน)

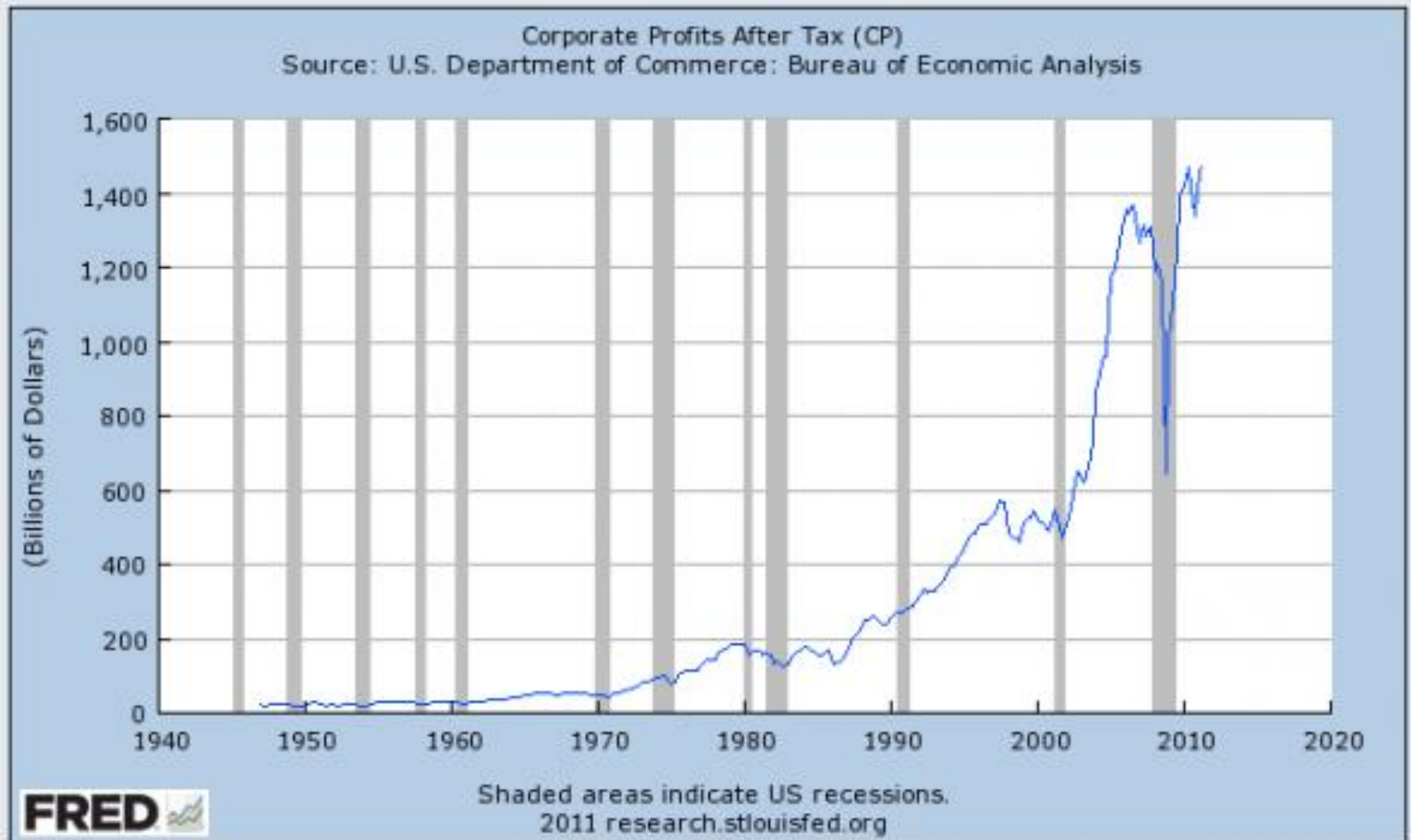
ทั้งหมดนั้นคือสถานการณ์แรงงาน ดูไม่จืดเลย

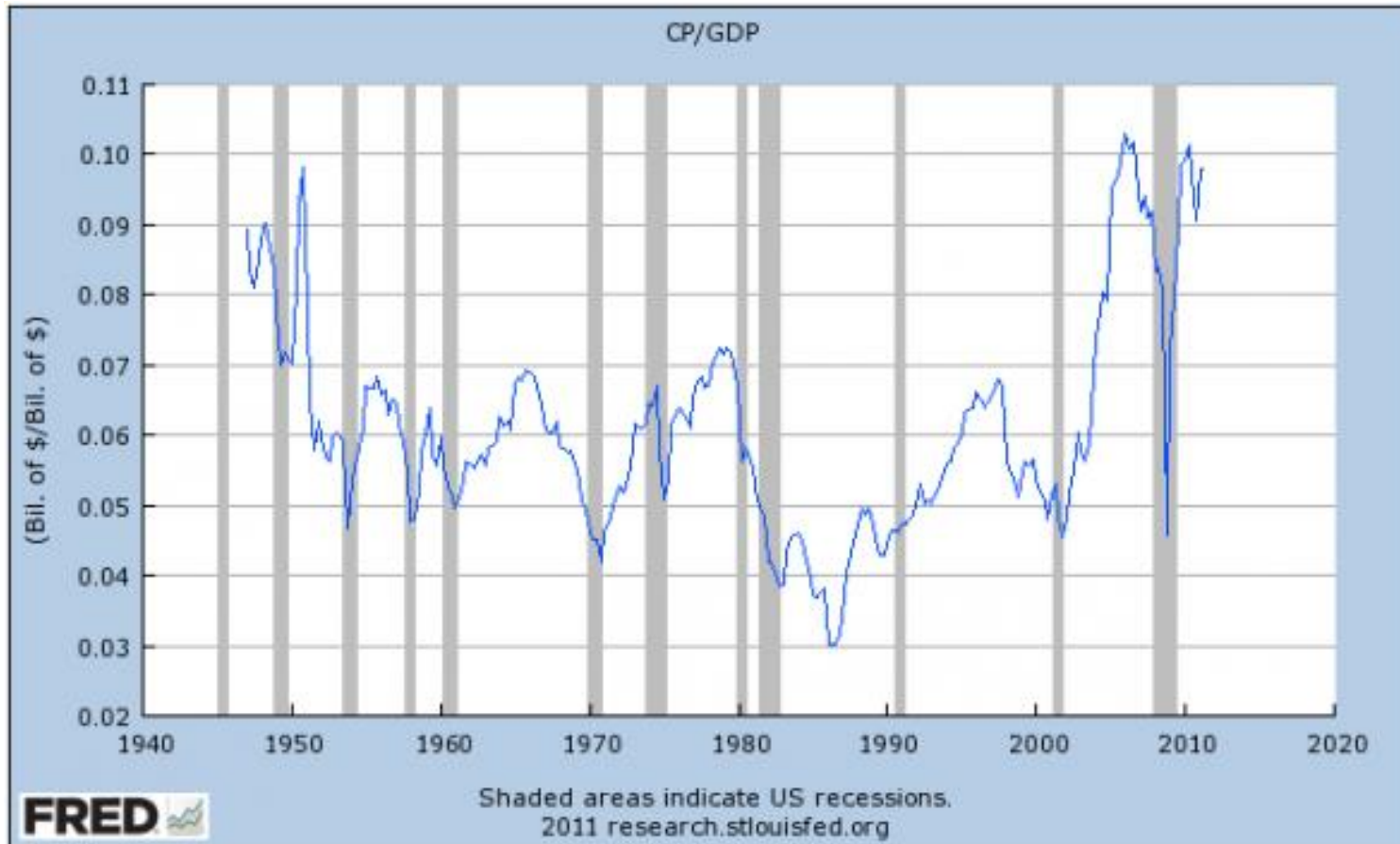
ที่นี่ เราลองมาดูอีกด้านหนึ่งของประเด็นนี้บ้าง ดู
ฝั่งชาวอเมริกันที่ชีวิตไม่เคยสุขสันต์เท่านี้มาก่อน
นั่นคือ บรรดาเจ้าของทุน

กำไรบริษัทต่างๆ พุ่งสูงทำลายสถิติอีกครั้งหนึ่งในปี 2010

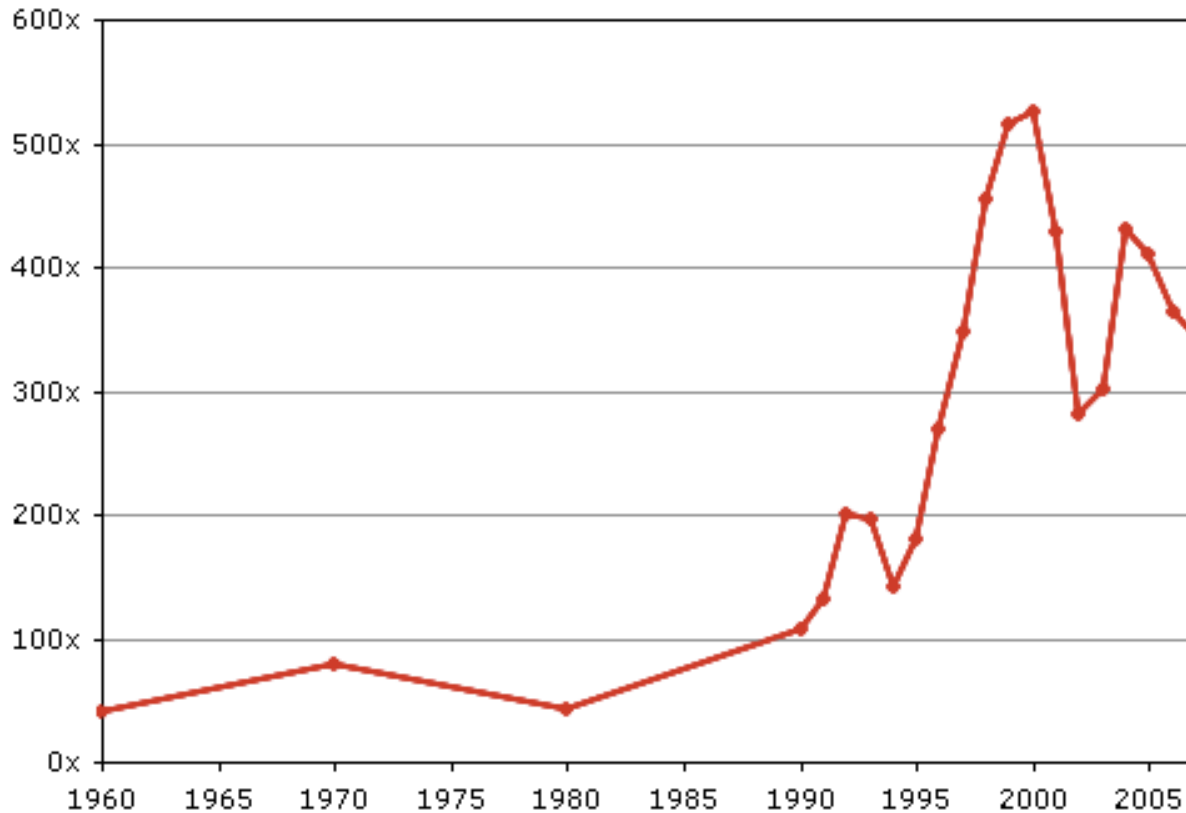

กำไรบริษัท (corporate profits ย่อว่า CP) คิดเป็นสัดส่วนของเศรษฐกิจทั้งระบบ (GDP) อยู่ในระดับสูงสุดตั้งแต่ทศวรรษ 1950 เป็นต้นมา ยกเว้นช่วงสั้นๆ ปี 2007 ก่อนเกิดวิกฤตการเงิน

ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร (ซีอีโอ) ได้ ค่าตอบแทนมากกว่าพนักงานทั่วไปถึง 350 เท่า เพิ่มจาก 50 เท่าระหว่างปี 1960-1985

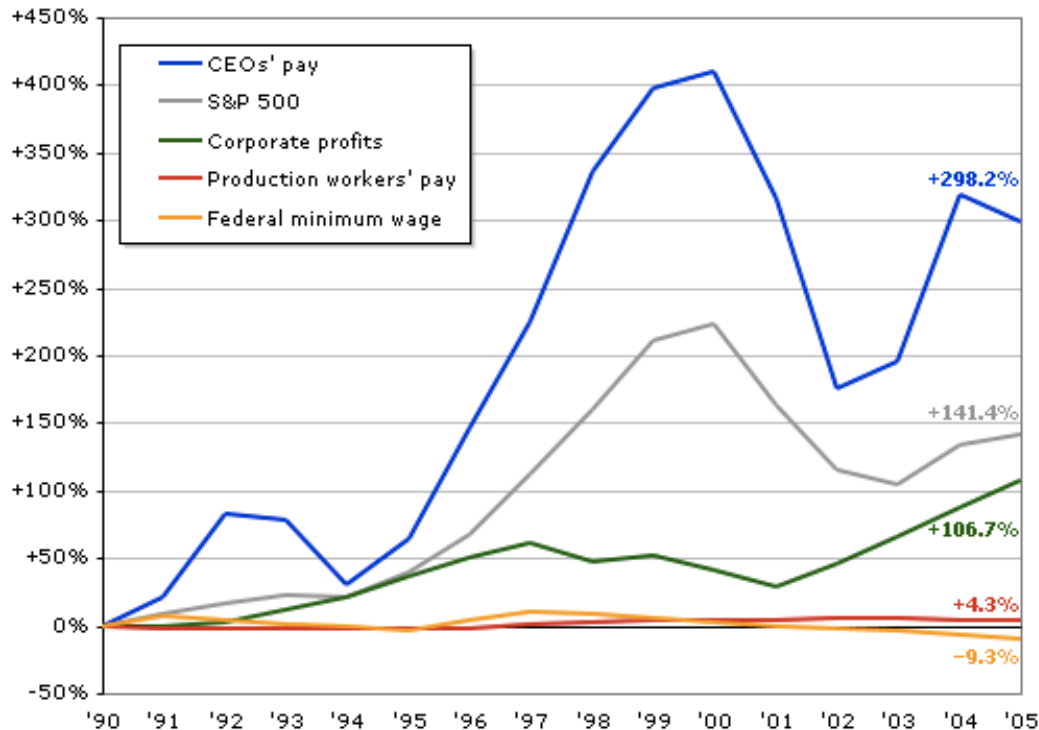
Figure 8: CEOs' pay as a multiple of the average worker's pay, 1960-2007

Source: *Executive Excess 2008*, the 15th Annual CEO Compensation Survey from the Institute for Policy Studies and United for a Fair Economy.

ตั้งแต่ปี 1990 ค่าตอบแทนซีอีโอเพิ่ม 300%
 ขณะที่กำไรบริษัทสูงขึ้นสองเท่า ค่าตอบแทน
 “พนักงานฝ่ายผลิต” เพิ่มขึ้น 4% และค่าแรงขั้นต่ำ
 ต่ำลง (ตัวเลขทั้งหมดปรับตามเงินเฟ้อแล้ว)

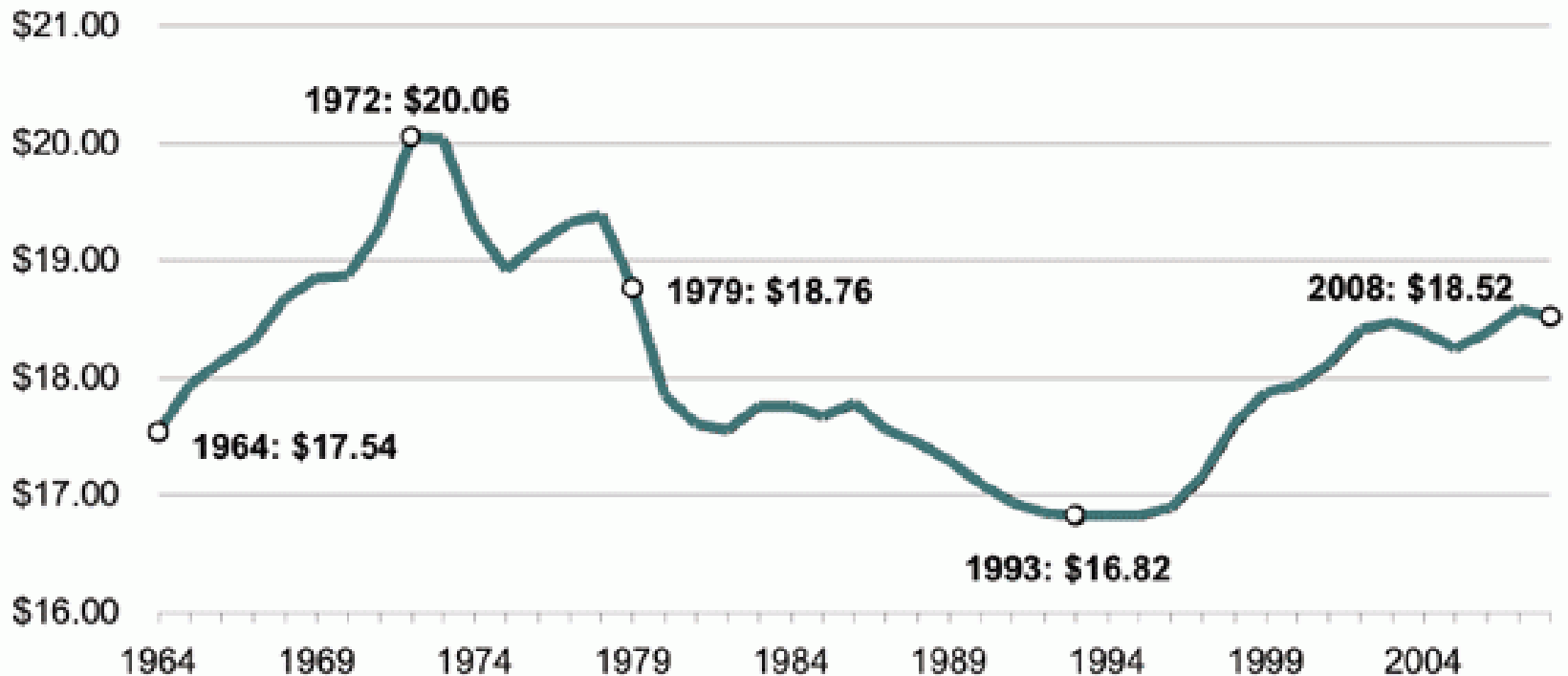
Figure 9: CEOs' average pay, production workers' average pay, the S&P 500 Index, corporate profits, and the federal minimum wage, 1990-2005 (all figures adjusted for inflation)

Source: *Executive Excess 2006*, the 13th Annual CEO Compensation Survey from the Institute for Policy Studies and United for a Fair Economy.

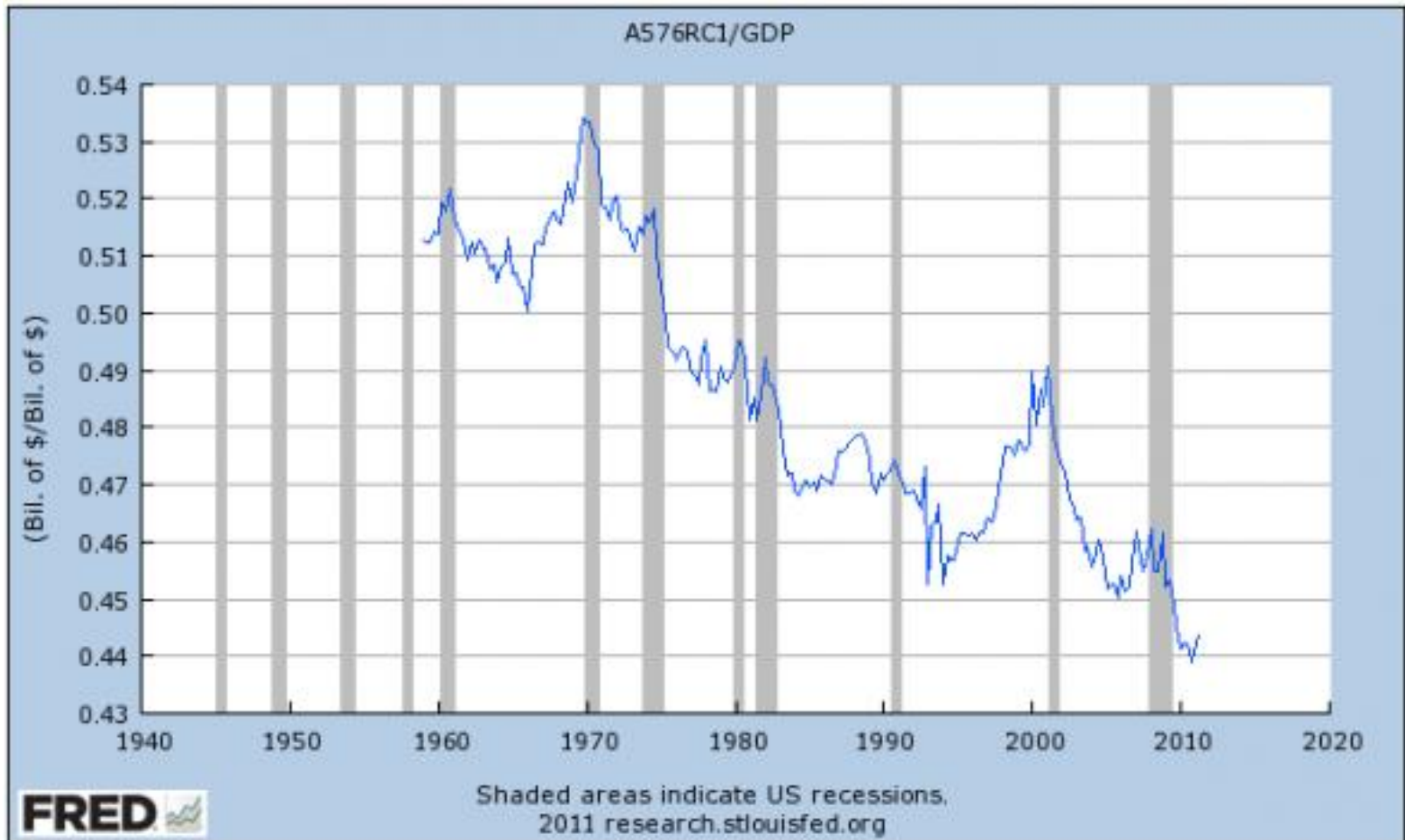
ค่าจ้างรายชั่วโมงเฉลี่ยหลังปรับตามเงินเฟ้อแล้ว ไม่เพิ่มขึ้นเลยในรอบ 50 ปี ระหว่าง 1964-2008

Average Hourly Earnings, 1964-2008
(in 2008 dollars)

Source: Bureau of Labor Statistics, [Current Employment Statistics](#), Average Hourly Earnings in 1982 Dollars. Converted to 2008 dollars with CPI-U.

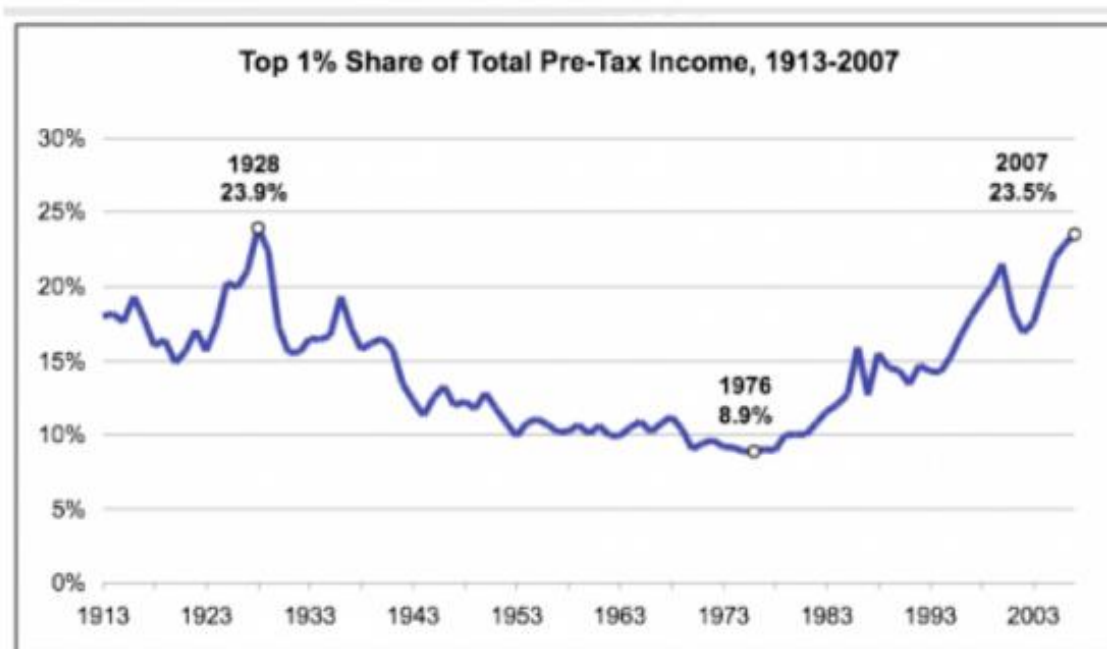
พูดสั้นๆ คือ... ขณะที่ชื้อโอและผู้ถือหุ้นได้เงิน
เป็นกอบเป็นกำ ค่าจ้างคิดเป็นสัดส่วนของจีดีพี
กลับตกต่ำเป็นประวัติการณ์

พูดอีกอย่างคือ ในการต่อสู้ระหว่าง “แรงงาน” กับ “ทุน” ทุนเป็นฝ่ายชนะขาดลอย (ชายในภาพนี้ยังชีพไปวันๆ ในเมืองเลควูด ห่างจากวอลล์สตรีทไปประมาณ 100 ไมล์ เขาคงเป็น “แรงงาน” ถ้าไม่ตกงานและหางานใหม่ไม่ได้)

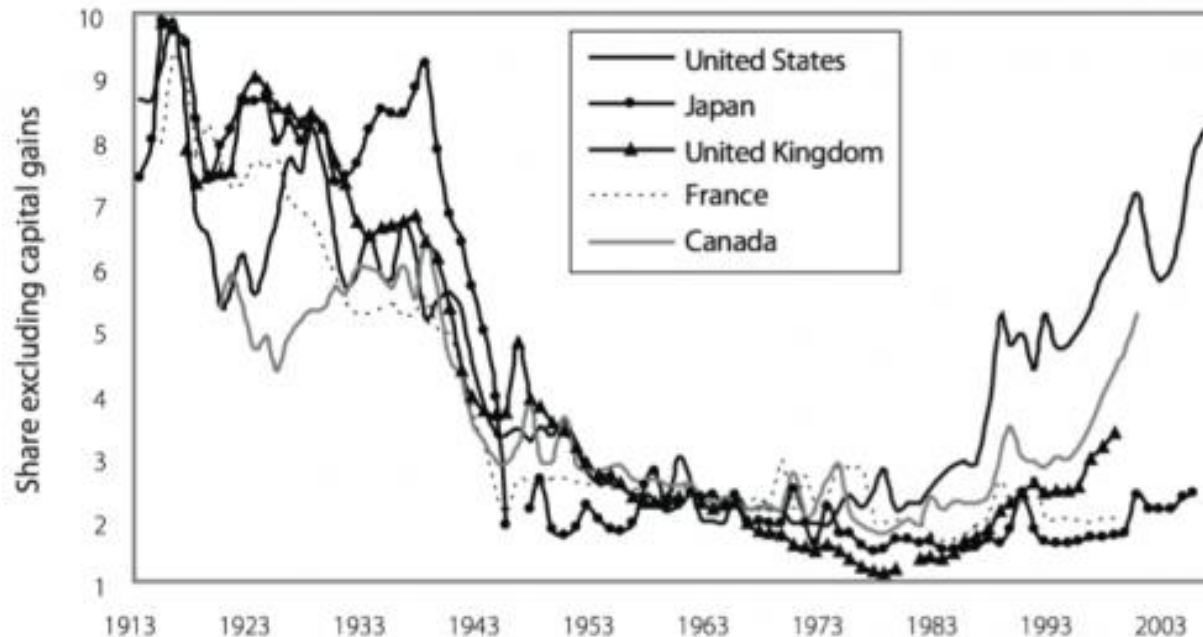
แน่นอน ชีวิตสุดยอดไปแล้วถ้าคุณอยู่ในกลุ่มผู้มี
รายได้สูงสุด 1% ของชาวอเมริกันทั้งหมด
สัดส่วนรายได้ก่อนหักภาษีของคุณต่อรายได้ทั้ง
ประเทศตอนนี้สูงที่สุดนับตั้งแต่ทศวรรษ 1920
เป็นต้นมา สูงเกือบ 2 เท่าของค่าเฉลี่ยระยะยาว!

Source: Thomas Piketty and Emmanuel Saez, "Income Inequality in the United States, 1913-1998," *Quarterly Journal of Economics*, 118 (1), 2003. Updated to 2007 at <http://emlab.berkeley.edu/users/saez>.

และเศรษฐกิจ 0.1% ที่รวยที่สุดในอเมริกาเมื่อเทียบกับคนอื่นก็รวยกว่าเศรษฐกิจ 0.1% ในประเทศพัฒนาแล้วประเทศอื่นๆ

Top 0.1% income share in selected countries

Source: Smeeding and Piketty (2003, 2006), Smeeding and Moriguchi (2007), and Smeeding and Alvaredo (2007).

Figure BF from: Mishel, Lawrence, Jared Bernstein, and Heidi Shierholz, *The State of Working America 2008/2009*. An Economic Policy Institute Book. Ithaca, N.Y.: ILR Press, an imprint of Cornell University Press, 2009.

Table 7: Income equality in selected countries

Country/Overall Rank	Gini Coefficient
1. Sweden	23.0
2. Norway	25.0
8. Austria	26.0
10. Germany	27.0
17. Denmark	29.0
25. Australia	30.5
34. Italy	32.0
35. Canada	32.1
37. France	32.7
42. Switzerland	33.7
43. United Kingdom	34.0
45. Egypt	34.4
56. India	36.8
61. Japan	38.1
68. Israel	39.2
81. China	41.5
82. Russia	42.3
90. Iran	44.5
93. United States	45.0
107. Mexico	48.2
125. Brazil	56.7
133. South Africa	65.0

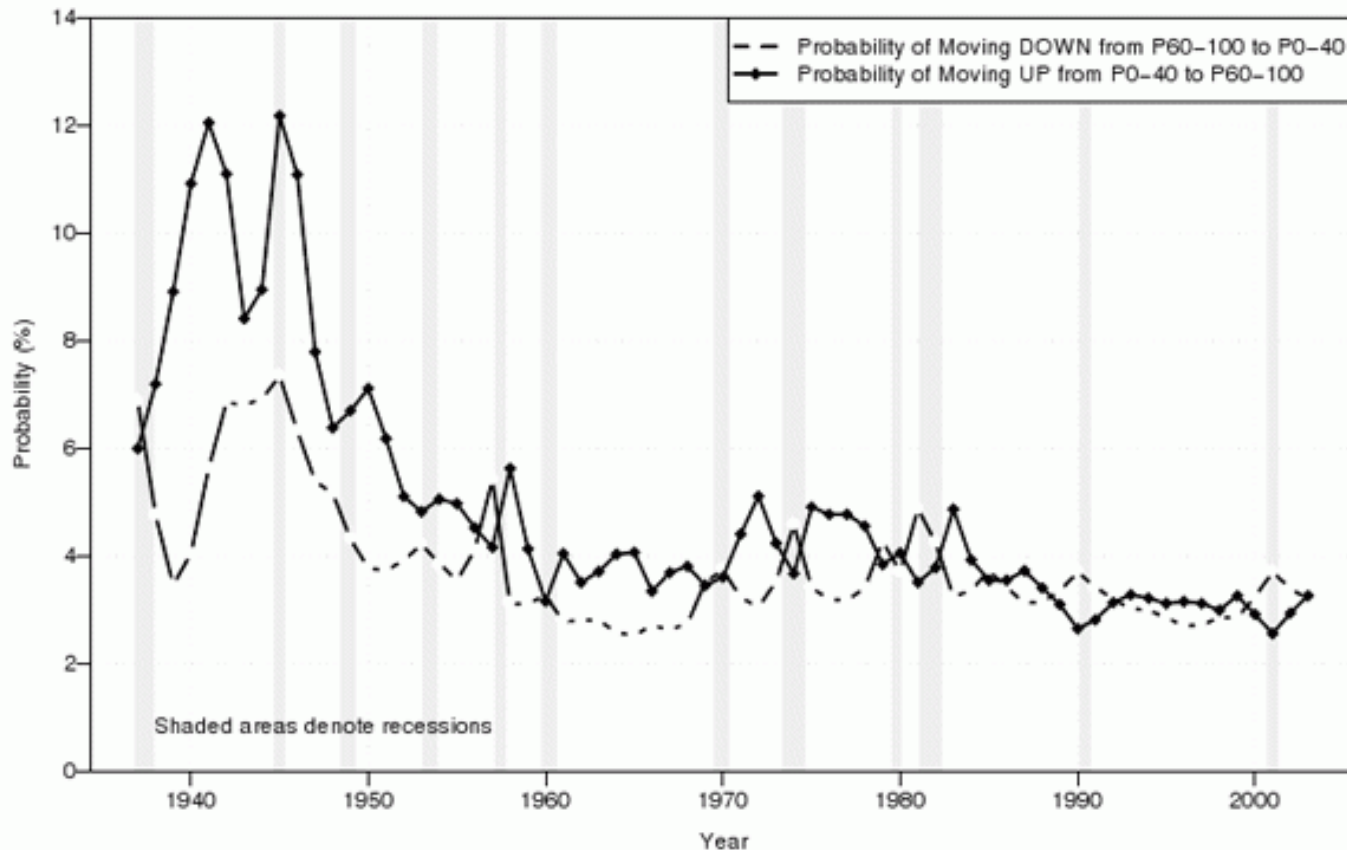
Note: These figures reflect family/household income, not individual income.

Source: Central Intelligence Agency (2010).

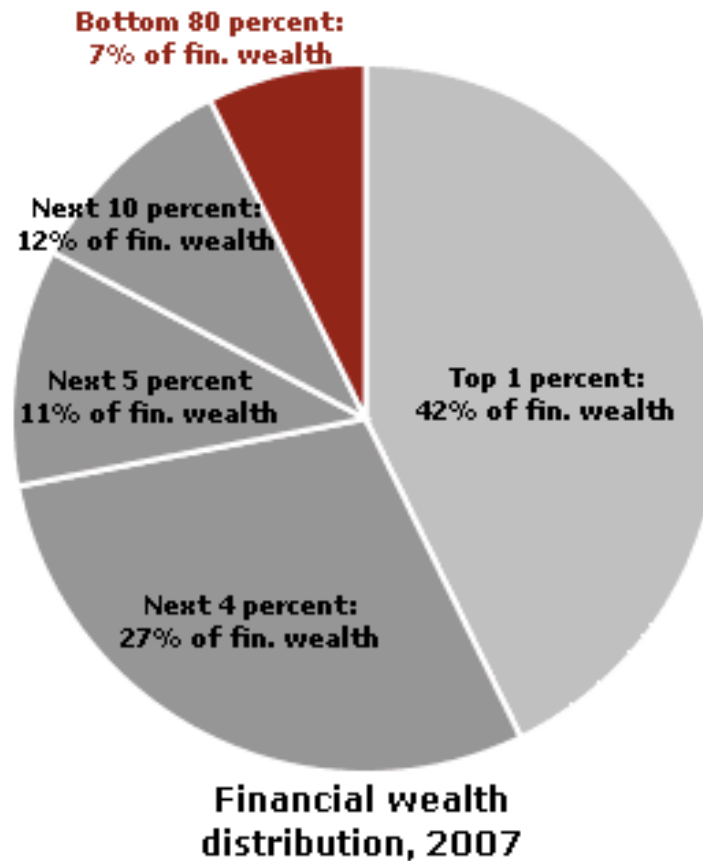
อันที่จริง ความเหลื่อม
ล้ำทางรายได้ของ
อเมริกาถ่างกว้างเสียจน
ตอนนี้อยู่อันดับที่ 93 ใน
โลกในมาตรวัด “ความ
เท่าเทียมทางรายได้”
จีนอยู่อันดับสูงกว่า
อเมริกา อินเดียบอก
อิหร่านก็สูงกว่า

คงมีน้อยคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทาง
รายได้ถ้าหาก “ความฝันแบบอเมริกัน” ยังดีอยู่
คือถ้าคนจนจนกว่าเข้าสู่ 1% นั้นได้ แต่ความจริง
คือโอกาสขยับฐานะในอเมริกาก็อยู่จุดต่ำสุดด้วย

Figure 4B: Downward and Upward Mobility

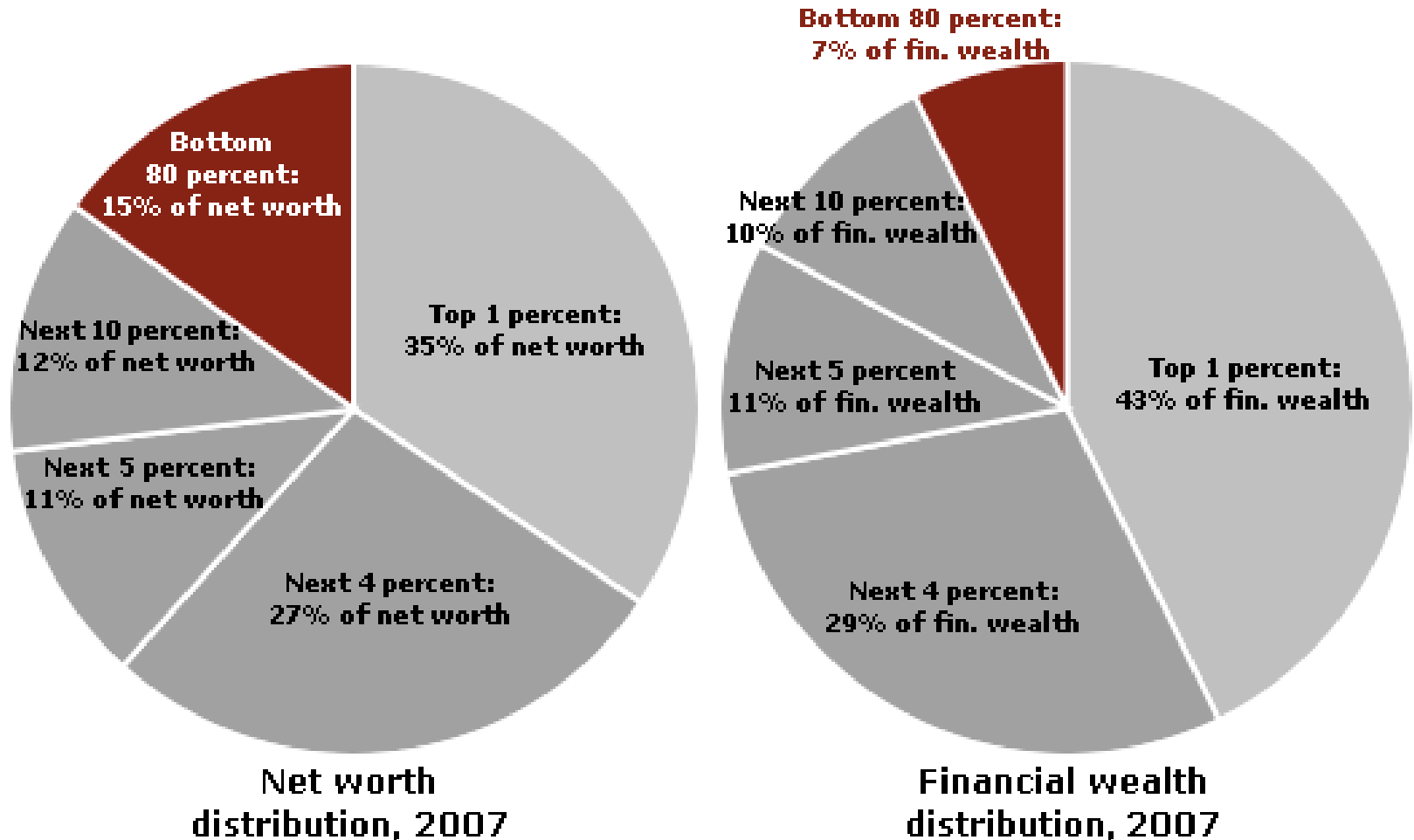

ทั้งหมดนี้แปลว่าอะไรในแง่ของฐานะ? มัน
แปลว่าชาวอเมริกันที่รวยสุด 1% เป็นเจ้าของ
ทรัพย์สินทางการเงิน 42% ของทั้งประเทศ และ
คนที่รวยสุด 5% เป็นเจ้าของถึง 70%

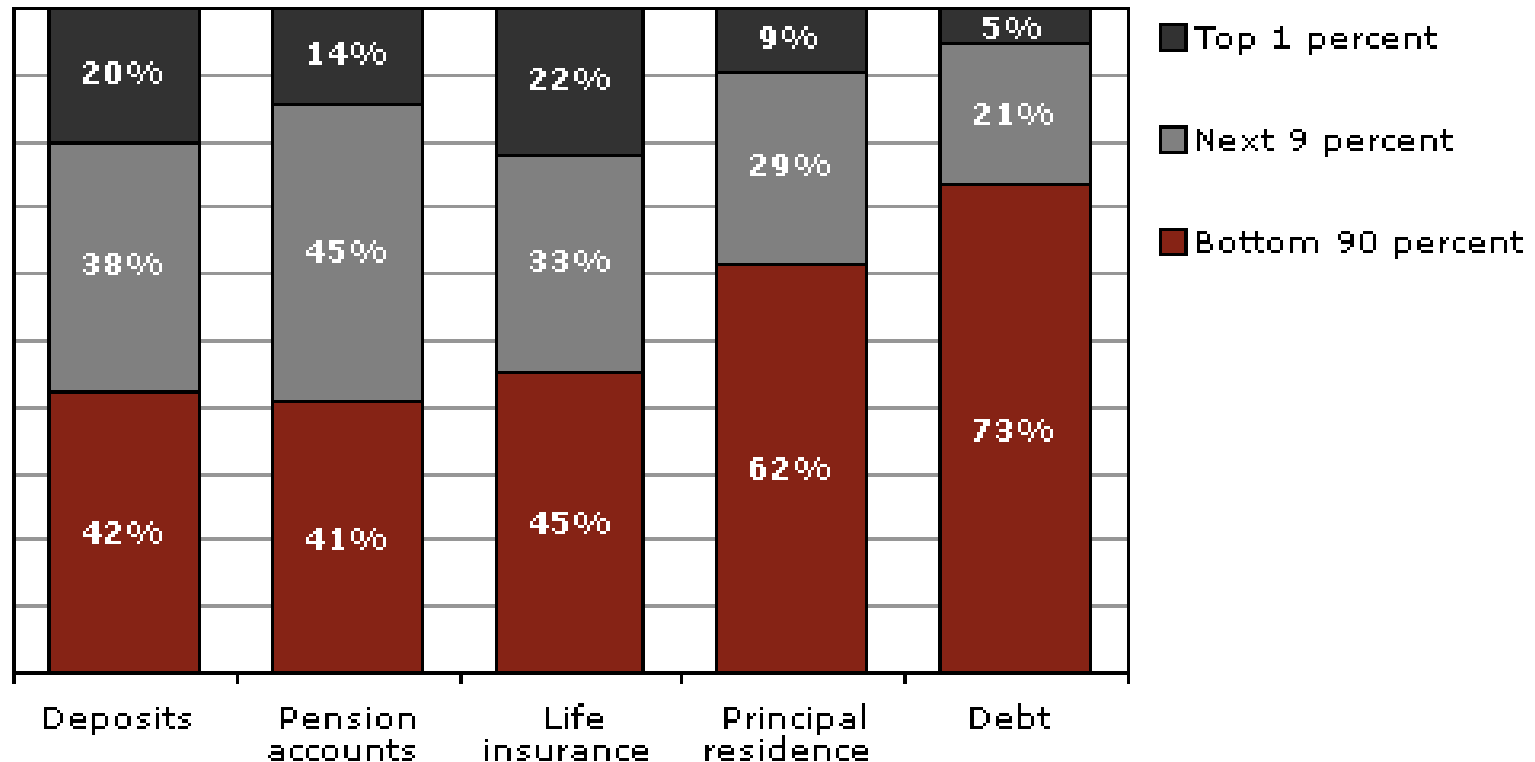
ทรัพย์สินทุกประเภทประมาณ 60% ของทั้งประเทศอยู่ในมือคนที่รวยที่สุด 5% (ภาพซ้าย)

Figure 1: Net worth and financial wealth distribution in the U.S. in 2007

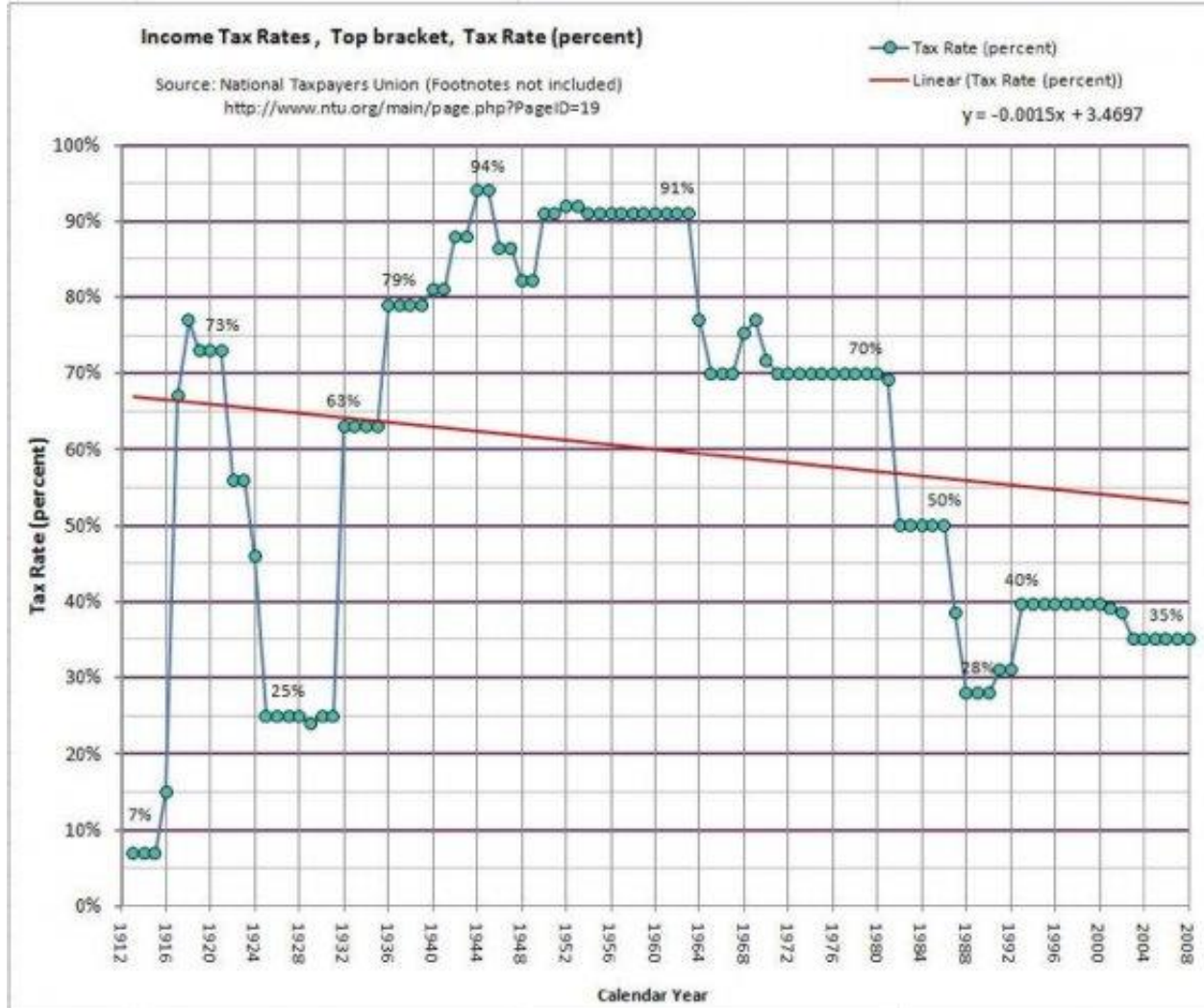

จำปัญหานี้มหาศาลของอเมริกาได้ไหม ที่ชาวอเมริกันนับร้อยล้านคนเป็นหนี้ท่วมหัว? คนที่รวยสุด 1% ไม่มีปัญหานั้น พวกเขาเป็นเจ้าของหนี้แค่ 5% ของหนี้ทั้งประเทศ

Figure 2b: Wealth distribution by type of asset, 2007: other assets

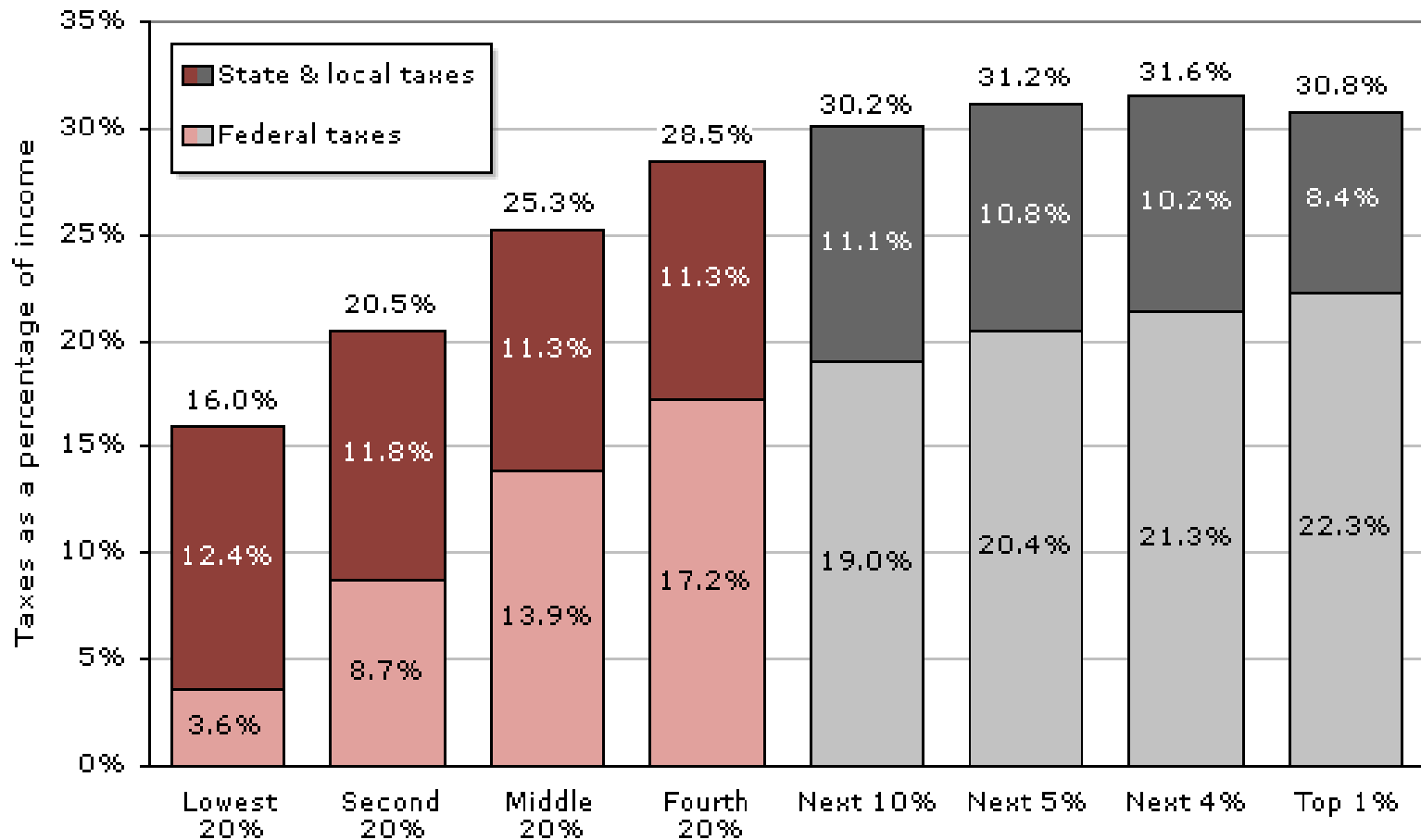

ที่นี้มาดูภาษี ... นี่เป็นยุคที่คนรวยควรวางเงินให้
เยอะๆ ในอเมริกา เพราะอัตราภาษีที่พวกเขาต้อง
จ่ายอยู่ใกล้จุดต่ำสุดในประวัติศาสตร์

สัดส่วนภาษีทั้งหมดต่อรายได้ของคนรวยสุด 1% ต่ำกว่าคนที่รวยรองลงมา 9% - และไม่สูงไปกว่าคนกลุ่มรายได้อื่นๆ เท่าไรนัก

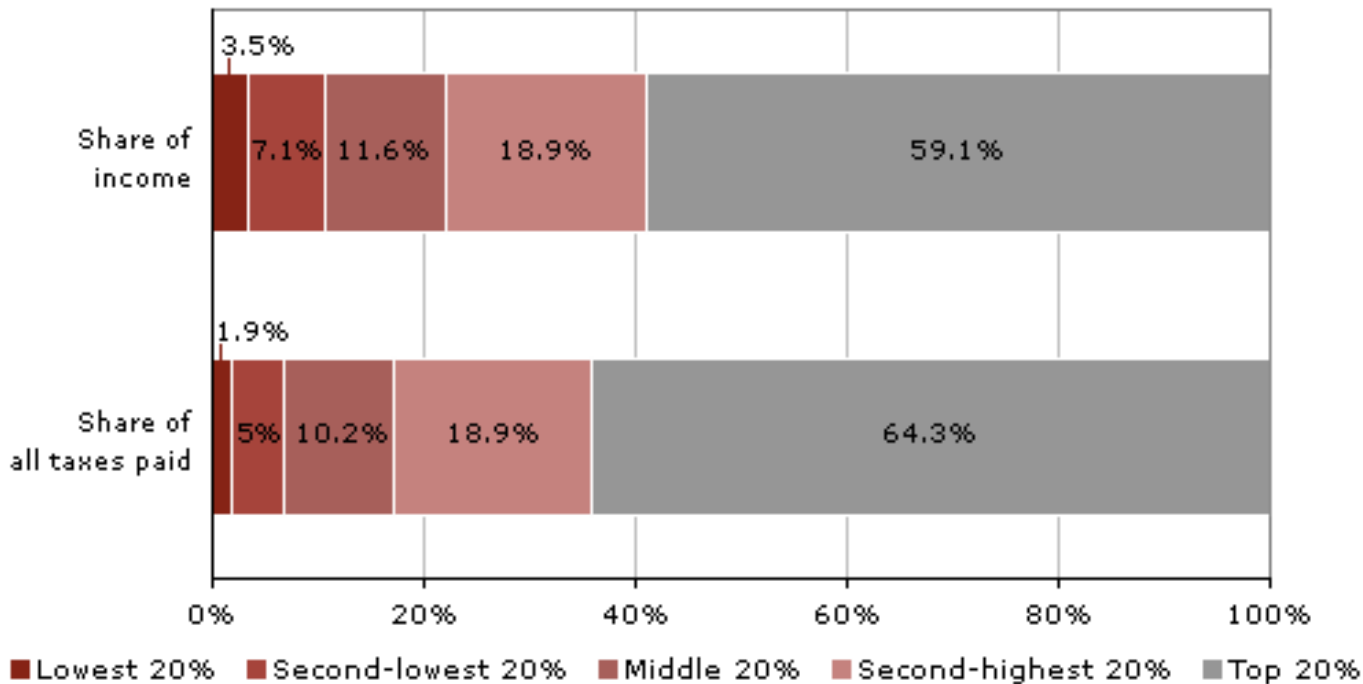
Figure 6: Share of income paid as tax, including local and state tax

Source: Citizens for Tax Justice (2010a).

เศรษฐกิจที่รวยที่สุดในอเมริกามักเชื่อว่าพวกเขาจ่ายภาษีมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งก็จริง – คนรวยสุด 20% จ่ายภาษี 64% ของภาษีทั้งหมด (กราฟล่าง) แต่นั่นเป็นเพราะพวกเขามีรายได้มากกว่าคนอื่นด้วย (กราฟบน – 59%)

Figure 7: Share of all income earned and all taxes paid, by quintile

Source: Citizens for Tax Justice (2010a).

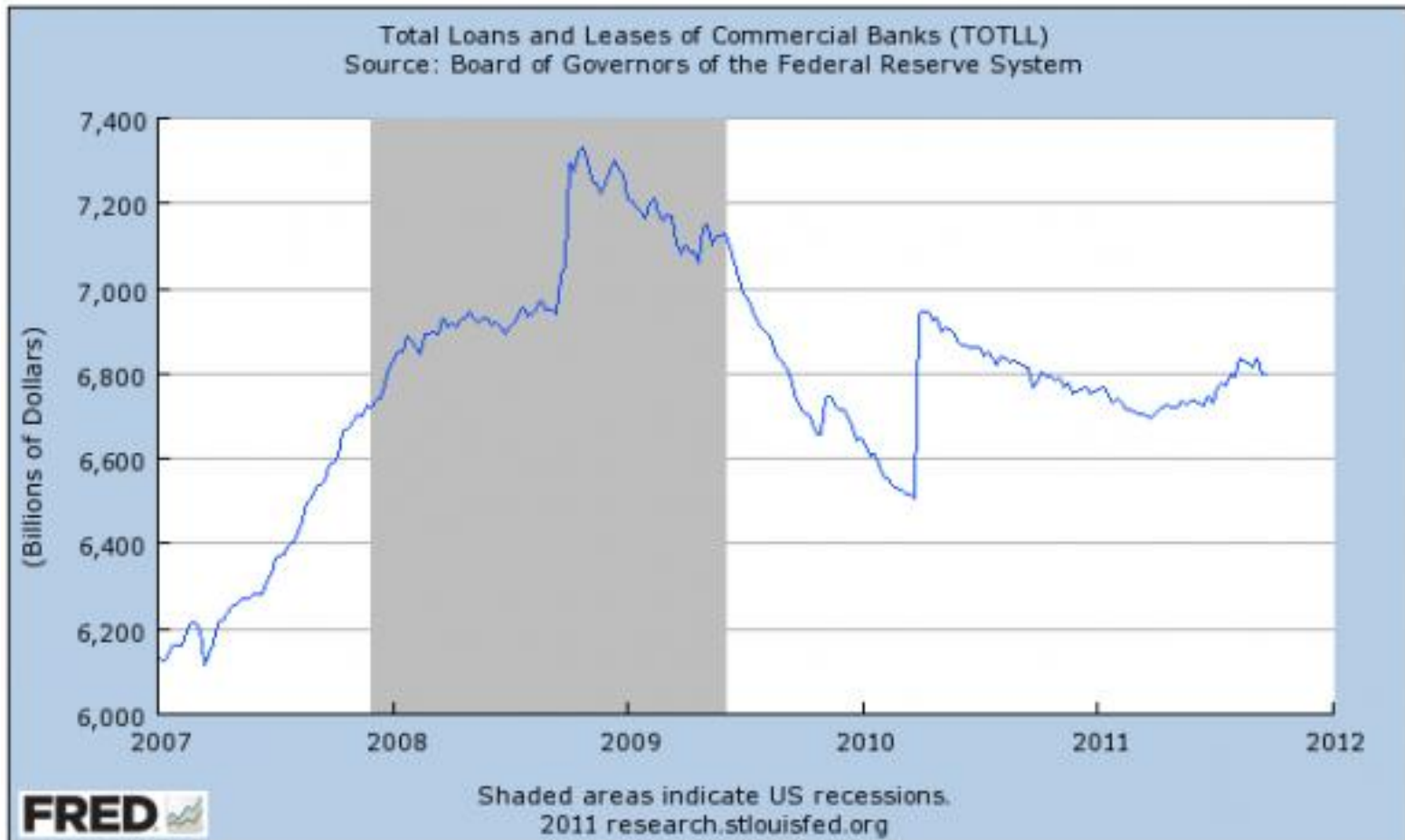
ที่นี่เราก็มາถึงประเภทของบริษัทอเมริกันที่ถูก
ประณามมากที่สุด และก็สมควรถูกประณามด้วย
นั่นคือ ธนาคารทั้งหลาย โจร์ชื่อดัง วิลลี ชัตตัน
เคยอธิบายว่าเขาปล้นธนาคารเพราะ "เงินอยู่ที่
นั่น" นายคนนี้รู้ดีว่าเขาพูดถึงอะไร

จำได้ไหมตอนที่รัฐบาลอเมริกันเข้าไปอุม
ธนาคาร? แล้วจำได้ไหมว่ารัฐบาลบอกว่าต้องเอา
เงินภาษีไปอุมเพราะอะไร? พวกเขาบอกว่าเรา
ต้องอุมธนาคารไม่ให้ล้ม ธนาคารจะได้ปล่อยกู้
ให้กับธุรกิจอเมริกันต่อไป ถ้าพวกเขาปล่อยกู้
ไม่ได้ สังคมจะล่มสลาย....

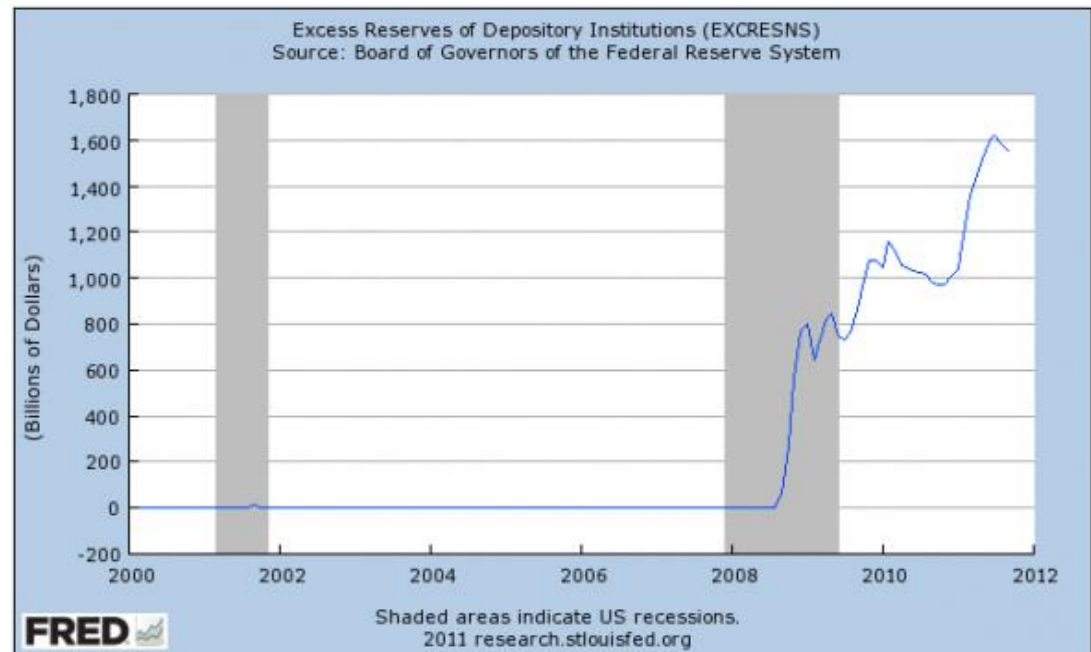
โอเค พออิ่มแล้วธนาคารปล่อยกู้หรือเปล่า?
เปล่าเลย ยอดสินเชื่อธนาคารตกลงอย่างฮวบ
ฮาบ และจนถึงวันนี้ก็ยังไม่คืนสู่ระดับก่อนวิกฤติ

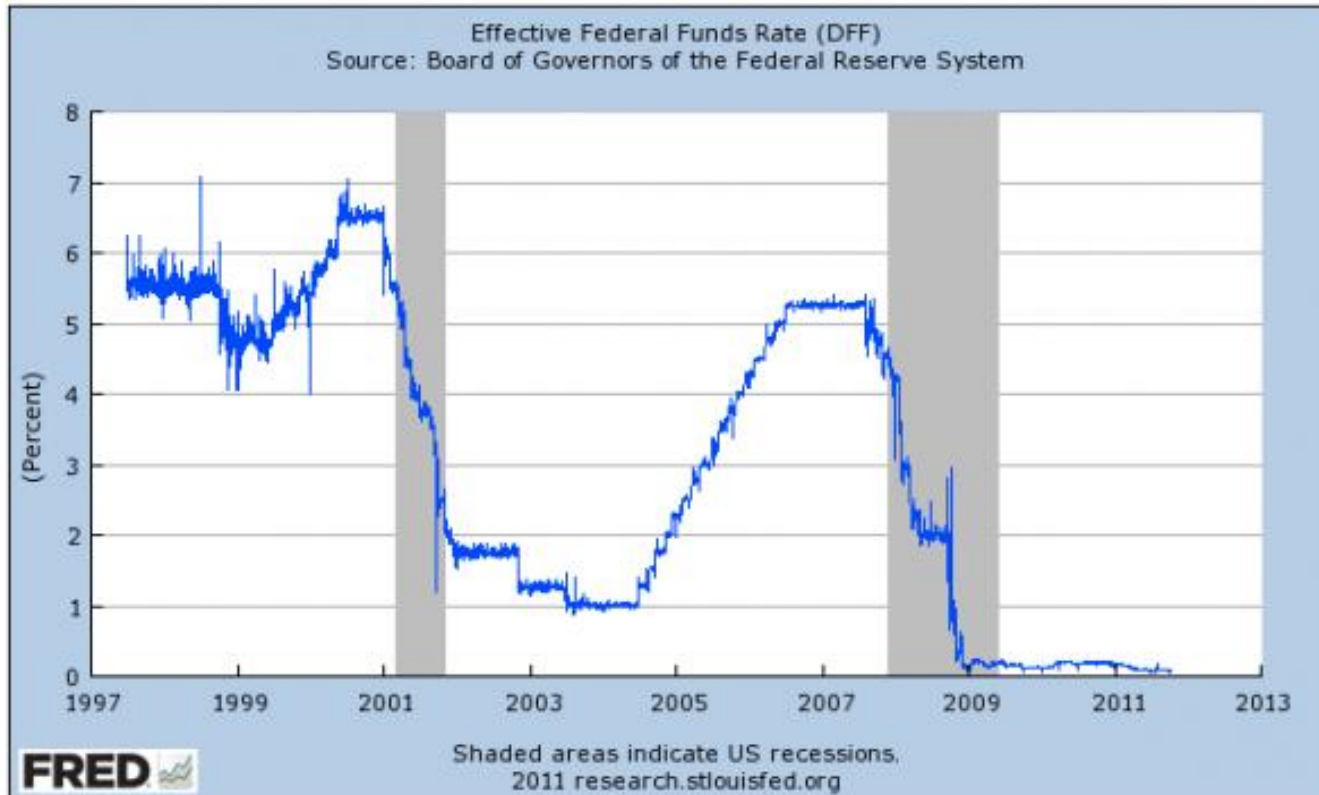
แล้วธนาคารทำอะไรตั้งแต่ปี 2007 ถ้าไม่ปล่อยกู้
ให้กับธุรกิจอเมริกัน? ปล่อยกู้ให้กับรัฐบาล
อเมริกันนะสิ! ด้วยการซื้อพันธบัตรรัฐบาลที่
ปลอดภัย และหลักทรัพย์ที่รัฐค้ำประกัน

ที่น่าทึ่งคือ ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินที่พวกเขา *ไม่ได้ปล่อยกู้* ด้วย – จาก “ทุนสำรองส่วนเกิน” ที่ฝากไว้กับธนาคารกลาง ย้อนไปตอนเกิดวิกฤตการเงิน ธนาคารกลางตัดสินใจช่วยอุ้มธนาคารพาณิชย์ด้วยการจ่ายดอกเบี้ยให้กับเงินส่วนนี้ที่*ไม่ได้ปล่อยกู้* ธนาคารก็กินดอกเบี้ยนี้ต่อไปอย่างสุขสบาย (การเป็นธนาคารนี้มันสุดยอดจริงๆ)

แน่นอน ระหว่างนั้นธนาคารต่างๆ ก็กู้เงินได้ฟรีๆ
เพราะธนาคารกลางหันอัตราดอกเบี้ยนโยบายจน
เกือบศูนย์ ธนาคารก็หันดอกเบี้ยเงินฝากตามจน
เกือบศูนย์ พวกเขาจะได้โกยเงินทั้งหมดที่
ต้องการได้ – โดยแทบไม่มีต้นทุนอะไรเลย!

ถ้าคุณกู้เงินได้โดยแทบไม่เสียดอกเบี้ย และเอาเงินนั้นไปให้รัฐบาลกู้ปลอดความเสี่ยงโดยได้ดอกเบี้ยสองสามเปอร์เซ็นต์ ก็เท่ากับว่าคุณ**ปั๊มเงินได้เอง** และตอนนี้ธนาคารต่างๆ ก็กำลังทำอย่างนั้น สถาบัน Institutional Risk Analytics ชี้ว่าธนาคารอเมริกันมีกำไร “ส่วนต่างดอกเบี้ยสุทธิ” (net interest margin) ถึง 211,000 ล้านดอลลาร์ในครึ่งปีแรก 2011 ...สุดยอด!

\$211 Billion

(Bank “net interest margin” in first six months of 2011)

และเจ้ากำไรส่วนต่างดอกเบี้ยยสุทธินั้นก็ช่วยให้
ธนาคารพาณิชย์ทำกำไรได้ 58,000 ล้านเหรียญ
สหรัฐในครึ่งปีแรกของปี 2011

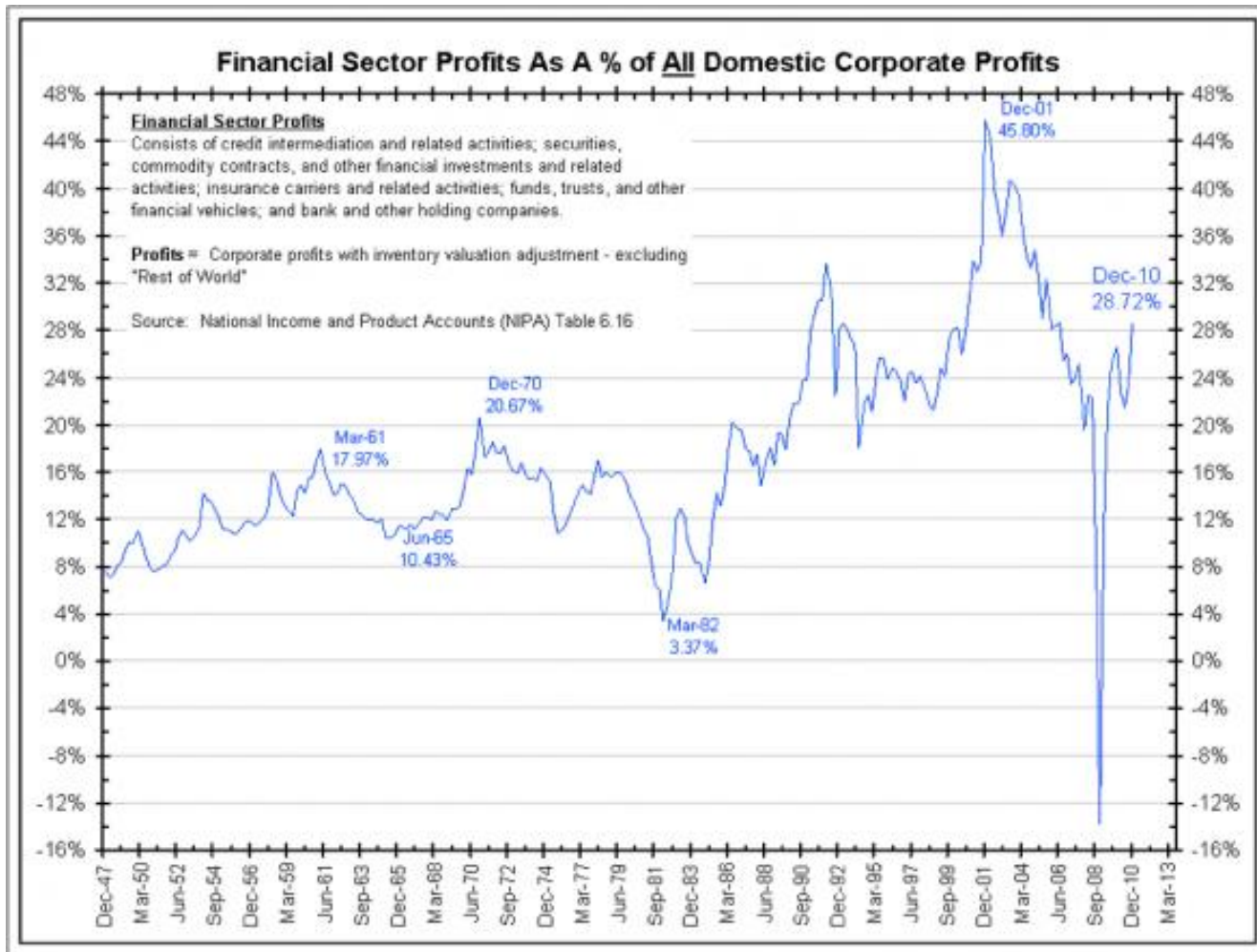
\$58 Billion

(Bank profits in first six months of 2011)

และช่วยทำให้ภาคการเงินอเมริกันทำกำไรสุทธิ
เกือบสูงสุดเป็นประวัติการณ์ – ในขณะที่ภาค
ส่วนอื่นๆ ของประเทศดิ่งร่นกับอัตราว่างงาน 9%

และกำไรสุทธิของภาคการเงินก็กำลังไต่ระดับสู่ สถิติใหม่ เมื่อคิดเป็นสัดส่วนต่อกำไรสุทธิของ ภาคธุรกิจอเมริกาทั่วประเทศ

แน่นอนว่าตัวเลขกำไรเหล่านั้นคือหลังจากที่
ธนาคารจ่ายพนักงานธนาคารของพวกเขาไป
แล้ว และตอนนี้งานในภาคการเงินก็ยังคงอยู่ –
พนักงานธนาคารในนิวยอร์กมีเงินเดือนเฉลี่ย
361,330 เหรียญสหรัฐในปี 2010 ไม่เลวเลย!

\$361,330

(Average NYC financial-sector salary)

เงินเดือนในภาคการเงินที่ว่ำนั้นสูงกว่าเงินเดือนเฉลี่ยในภาคธุรกิจทั้งอเมริกาโดยรวม 6 เท่า (ซึ่งตัวเลขหลังนี้ที่จริงก็ต่ำกว่าเงินเดือนเฉลี่ยในภาครัฐ แต่นั่นเป็นอีกประเด็นหนึ่ง)

6x

(Avg. Wall Street salary vs. avg private-sector salary)

ดังนั้นนายธนาคารจึงไม่เดือดร้อนอะไรเลยจริงๆ

สุดท้าย เราจะย้อนมาดูภาพ "นาฬิกาทอง" อีกที - เหตุผลใหญ่ที่ผู้ชุมนุมประท้วงภาคการเงินโกรธมาก นั่นคือเรื่องของค่าจ้าง ตอนนี้สัดส่วนค่าจ้างต่อจีดีพีต่ำสุดเป็นประวัติการณ์

ที่นี่คุณก็รู้แล้วว่าผู้ชุมนุมประท้วงโกรธเรื่องอะไร!

สไลด์ชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของคอลัมน์
Info * Graphic * Fun บนเว็บไซต์ไทยพับลิก้า

แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ "CHARTS: Here's
What The Wall Street Protesters Are So Angry
About..." เว็บไซต์ Business Insider

<http://www.businessinsider.com/what-wall-street-protesters-are-so-angry-about-2011-10>